

ЗВІТ

про діяльність Державної служби якості освіти України за 2018 рік

І. Вступ

Державна служба якості освіти України (далі – Служба) утворена у зв'язку з реорганізацією Державної інспекції навчальних закладів України шляхом перетворення (постанова Кабінету Міністрів України від 06 грудня 2017 р. № 947).

У 2018 році Державна служба якості освіти України безперервно спрямовувала свою роботу на реалізацію державної політик у сфері освіти, зокрема з питань забезпечення якості освіти, забезпечення якості освітньої діяльності, здійснення державного нагляду (контролю) за закладами освіти щодо дотримання ними законодавства.

II. Реалізація державної політики шляхом формування нормативно-правового поля з питань забезпечення якості освіти

У 2018 році Державною службою якості освіти України було розроблено **14 проектів нормативно-правових актів**.

Так, відповідно до вимог Закону України «Про освіту» Службою розроблено:

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про утворення територіальних органів Державної служби якості освіти»;
- проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про передачу у 2019 році деяких бюджетних призначень Державній службі якості освіти для утворення територіальних органів»;
- проект наказу Міністерства освіти і науки «Про затвердження положення про управління Державної служби якості освіти»;
- проект наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

Відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 342 «Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)» Державною службою якості освіти України підготовлено проекти постанов

Кабінету Міністрів України та проекти наказів Міністерства освіти і науки України:

– Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику суб'єкта господарювання від провадження господарської діяльності у сфері вищої освіти та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою якості освіти України (постанова КМУ від 21 листопада 2018 р. № 982);

– Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику суб'єкта господарювання від провадження господарської діяльності у сфері дошкільної освіти та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою якості освіти України;

– Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику суб'єкта господарювання від провадження господарської діяльності у сфері загальної середньої освіти;

– Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері професійної (професійно-технічної) освіти та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою якості освіти України;

– Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику суб'єкта господарювання від провадження господарської діяльності з надання освітніх послуг у сфері позашкільної освіти та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною службою якості освіти України;

– Про затвердження уніфікованої форми акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері вищої освіти;

– Про затвердження уніфікованої форми акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері дошкільної освіти;

– Про затвердження уніфікованої форми акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері загальної середньої освіти;

– Про затвердження уніфікованої форми акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти;

– Про затвердження уніфікованої форми акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері позашкільної освіти.

Крім того, працівники Служби входили до складу відповідних робочих груп щодо розроблення проектів законів України «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про фахову передвищу освіту», законодавства про освіту дорослих, внесенню змін до Закону України «Про вищу освіту».

Державною службою якості освіти України також було підготовлено пропозиції:

- щодо змін до Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.) до статті 77 «Державний контроль у сфері вищої освіти» в частині здійснення Державною службою якості освіти державного нагляду (контролю) за діяльністю закладів вищої освіти незалежно від форми власності та підпорядкування;
- до проекту Закону України «Про національну рамку кваліфікацій»;
- до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників»;
- до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження положення про науковий ліцей та науковий ліцей-інтернат»;
- до проекту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів з Реалізації Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти»;
- до проекту наказу Міністерства освіти і науки щодо порядку, видів та форм моніторингу якості освіти;
- до проекту наказу Міністерства освіти і науки «Про Порядок затвердження освітніх програм дошкільної та загальної середньої освіти (крім типових і тих, що розроблені на основі типових)»;
- до проекту наказу Міністерства освіти і науки «Про Порядок акредитації громадських фахових об'єднань, інших юридичних осіб, що здійснюють незалежне оцінювання якості освіти та освітньої діяльності закладів освіти (крім закладів вищої освіти)».

У 2018 році працівниками Служби спільно Офісом освітніх реформ при МОН та фондом «Крок за кроком» розроблялися також рекомендації щодо організації і функціонування у закладах загальної середньої освіти внутрішньої системи забезпечення якості освіти та методика оцінювання ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти, освітніх і управлінських процесів закладу освіти під час інституційного аудиту. Згадані проекти широко обговорювалися з представниками освітянської громадськості у ході 15 заходів, зокрема, двох стратегічних сесій (м. Київ), експертної місії та семінару ТАІЕХ (м. Київ), візиту до Празького інспекторату Чеської шкільної інспекції, трьох ЕдКемпів (м. Харків, Київ, Одеса), двох вебінарів, п'яти нарадах і семінарах у форматі «круглого столу».

III. Здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю закладів освіти щодо дотримання ними вимог законодавства про освіту

Державна служба якості освіти України у 2018 році працювала в умовах мораторію на проведення планових заходів нагляду (контролю), встановленого Законом України від 03 листопада 2016 року № 1728-VIII «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (із змінами, внесеними Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік»). Відповідно до зазначеного Закону перевірки підприємств, установ та організацій органами державного нагляду (контролю) до 31 грудня 2018 року здійснювалися виключно за погодженням Державної регуляторної служби України.

З огляду на викладене, у 2018 році Державною службою якості освіти України здійснено **35 позапланових заходів державного нагляду (контролю)**, а саме: у сфері вищої освіти – **20 закладів вищої освіти (один ЗВО перевірявся двічі)** (у 2017 р. – 13) (4 – щодо перевірки виконання суб'єктом господарювання приписів, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог законодавства; 4 – за письмовою заявою суб'єкта господарювання до відповідного органу державного нагляду (контролю) про здійснення заходу державного нагляду (контролю) за його бажанням; 13 – за зверненням фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав), у **сферах дошкільної, загальної середньої та професійно-технічної освіти – 14** (2017 р. – 14) (12 закладів загальної середньої освіти, один – професійно-технічної освіти, один – позашкільної освіти).

Заходи державного нагляду (контролю) здійснювалися у **15 регіонах** України (м. Київ, Вінницька, Дніпропетровська, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Кіровоградська, Київська, Львівська, Сумська, Рівненська, Одеська, Полтавська, Харківська, Чернігівська області).

У ході проведених заходів державного нагляду (контролю) **виявлено факти недотримання вимог законодавства в галузі освіти.**

Зокрема, у всіх **закладах вищої освіти** виявлено різної міри порушення в організації освітнього процесу, навчально-виховної роботи, матеріально-технічному забезпеченні, використанні педагогічного потенціалу та управлінській діяльності. Розширена інформація щодо усіх позапланових заходів державного нагляду (контролю) у 2017 та 2018 роках своєчасно та у повному обсязі була внесена до пілотного модуля планування та збору інформації для Інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) (inspections.gov.ua). У ході перевірок, як правило, підтверджувалися значні порушення та недоліки в діяльності закладів вищої освіти, конфронтація з якими призводила, на думку заявників, до упередженого ставлення до них з боку керівництва закладів освіти.

Всього у ході перевірок, проведених у 2018 році, встановлено **860 порушень** чинного законодавства за **17 критеріями** оцінки діяльності закладів вищої освіти.

Найбільшу кількість порушень виявлено у переважній більшості перевірених закладів вищої освіти за **шістьома** найбільшими ключовими **критеріями оцінки** діяльності ЗВО:

- стан управлінської діяльності (встановлено 100 порушень, що становить 11,6% від загальної кількості порушень);
- зміст підготовки фахівців (плани і програми) (виявлено 123 порушення, що становить 14,3% від загальної кількості порушень);
- формування контингенту студентів (виявлено 98 порушень, що становить 11,4% від загальної кількості порушень);
- прийняття, переведення та звільнення з посад працівників (133 порушення, що становить 15,5% від загальної кількості порушень);
- навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчального процесу (123 порушення, що становить 14,3% від загальної кількості порушень);
- організація освітнього процесу (виявлено 51 порушень, що становить 5,9% від загальної кількості порушень).

За результатами проведених заходів державного нагляду (контролю) у ЗВО Службою поінформовано МОН для прийняття зважених управлінських рішень стосовно діяльності закладів вищої освіти та внесення необхідних змін і доповнень у нормативно-правову базу.

У закладах загальної середньої освіти порушення вимог законодавства у частині:

- зарахування та відрахування учнів;
- забезпечення прав дітей на безоплатну освіту;
- формування мережі класів;
- затвердження та використання освітніх програм;
- обліку та видачі документів про загальну середню освіту;
- організації освітнього процесу;
- організації індивідуального та інклюзивного навчання;
- веденні ділової документації;
- організації харчування учнів;
- залучення до педагогічної діяльності осіб, які не мають відповідної фахової освіти;
- недотримання вимог Державного стандарту початкової освіти;
- недотримання вимог Типового положення про атестацію педагогічних працівників;
- невідповідності матеріально-технічної та навчально-методичної бази освіти вимогам, передбаченим освітніми стандартами;
- недостатньої забезпеченості сучасною комп'ютерною технікою і програмними засобами навчання;
- не створення безпечних і нешкідливих умов для учасників освітнього процесу;
- недотримання педагогічними працівниками норм педагогічної етики;

– недотримання вимог щодо прозорості та інформаційної відкритості закладів загальної середньої освіти;

Крім того, в ряді закладів загальної середньої освіти встановлено факти порушень вимог законодавства щодо отримання, використання та обліку благодійних (добровільних) внесків і пожертв.

У діяльності закладів позашкільної освіти:

- порушення в організації освітнього процесу та управлінській діяльності;
- порушення прав вихованців на здобуття позашкільної освіти, внаслідок реорганізації та ліквідації закладів позашкільної освіти;
- відсутність в окремих закладах позашкільної освіти необхідних умов для організації освітнього процесу;
- кадрове забезпечення закладів позашкільної освіти.

У діяльності закладів професійно-технічної освіти:

- порушення при доборі і розстановці педагогічних працівників;
- порушення в організації освітнього процесу (навчально-виробничої діяльності та навчально-виховного процесу);
- порушення при встановленні педагогічного навантаження;
- порушення в управлінській діяльності (не забезпечено прозорість та інформаційну відкритість, що передбачено статтею 30 Закону України «Про освіту», ведення ділової документації, організації роботи педагогічної ради, дотримання правил внутрішнього розпорядку).
- нераціонального використання матеріально-технічної бази та ресурсів.

За результатами проведених у 2018 році перевірок закладів загальної середньої, позашкільної і професійно-технічної освіти Службою ініційовано питання щодо усунення порушень вимог законодавства у діяльності закладів освіти, захисту прав і законних інтересів учасників освітнього процесу.

З метою вжиття відповідних заходів реагування акти про результати перевірок закладів освіти надані відповідним органам управління освітою. Інформація про результати перевірок доводилася до відома керівництва Міністерства освіти і науки України (шість листів), голів обласних державних адміністрацій (шість листів), голів міських рад і райдержадміністрацій (чотири листи), місцевих органів управління освітою (шість листів).

Крім того, ініційовано питання щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності посадових осіб з вини яких були допущені порушення законодавства по освіту. Загалом до дисциплінарної відповідальності притягнуто дванадцять посадових осіб закладів освіти, у тому числі одного керівника закладу освіти, одного педагогічного працівника та одну медичну сестру шляхом звільнення із займаних посад.

IV. Вивчення роботи органів місцевого самоврядування з реалізації ними освітньої політики в частині забезпечення якості освіти

У 2018 році Державною службою якості освіти України *здійснено вивчення* окремих питань діяльності *восьми місцевих органів* управління освітою, у ході яких **відвідано 104 заклади освіти** (Київська область (10), Івано-Франківська (6), Тернопільська (14), Рівненська (25), Житомирська (25), Черкаська (12), м. Дніпро Дніпропетровської області (7), м. Переяслав-Хмельницький Київської області (5).

Відповідно до доручення Міністра освіти і науки України вивчено питання діяльності місцевих органів управління освітою щодо забезпечення організованого початку 2018/2019 навчального року в умовах Нової української школи, у ході яких відвідано **92 заклади загальної середньої освіти**, розташовані у **45 адміністративно-територіальних одиницях шести областей** (Івано-Франківська, Житомирська, Київська, Рівненська, Тернопільська, Черкаська).

Під час проведення вивчень діяльності місцевих органів управління освітою першочергова увага приділялась питанням дотримання вимог законодавства про освіту, забезпечення законних прав та інтересів учасників освітнього процесу.

У рамках здійснених вивчень діяльності місцевих органів управління освітою встановлено, що ними не вживалися достатні заходи для:

- створення належних умов для досягнення здобувачами освіти результатів навчання, передбачених у відповідному Державному стандарті загальної середньої освіти (частина перша статті 33 Закону України «Про загальну середню освіту»);
- забезпечення доступності і безоплатності здобуття повної загальної середньої освіти у комунальних закладах освіти (частина першої статті 6 Закону України «Про загальну середню освіту»);
- функціонування груп подовженого дня за кошти місцевих бюджетів;
- забезпечення соціального захисту, охорони життя, здоров'я та захисту прав учнів (вихованців);
- забезпечення реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання,
- недопущення порушень вимог законодавства під час оптимізації мережі закладів освіти.

Про результати вивчень місцевих органів управління освітою щодо забезпечення організованого початку 2018/2019 навчального року в умовах Нової української школи проінформовано Міністра освіти і науки України, відповідні листи направлено головам обласних державних адміністрацій для вжиття належних заходів реагування.

V. Затвердження та експертиза освітніх програм дошкільної та загальної середньої освіти (крім типових і тих, що розроблені на основі типових)

У 2018 році Службою організовано проведення аналізу на відповідність Державному стандарту початкової освіти восьми освітніх програм загальної середньої освіти:

№	Назва програми	Розробник
1.	Освітня програма для 1-2 класів початкової школи за педагогічною технологією «Росток»	Пушкарьова Т. О.
2.	Освітня програма «Початкова школа: освіта для життя»	Авторський колектив Київського університету імені Бориса Грінченка, науковий керівник Огнев'юк В. О.
3.	Освітня програма «На крилах успіху» для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти	Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України, науковий керівник Цимбалару А. Д.
4.	Освітня програма першого циклу початкової освіти за вальдорфською педагогікою	Асоціація вальдорфських ініціатив в Україні, автори Д. Ю. Косенко та О. І. Мезенцева
5.	Освітня програма початкової школи науково-педагогічного проекту «Інтелект України» (1 цикл, 1-2 класи)	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, науковий керівник Гавриш І. В.
6.	Освітня програма для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти за системою розвивального навчання	Центр психології і методики розвивального навчання (м. Київ, вул. Тулузи, 2), автори Ломакович С. В., Тимченко. Л. І., Жукова С. О., Кондратюк О. М.
7.	Програма початкової освіти «Світ, в якому я живу» (1-2 класи)	Видавництво «Навчальна книга - Богдан» (м. Тернопіль), керівник професор Якименко С. І. (автори Якименко С. І., Іванець Н. В., Тарасюк А. М., Філімонова Т. В.)
8.	Освітня програма за системою розвивального навчання ДріМ (В. В. Давидова, В. В. Репкіна, С. Д. Максименка та ін.)	Незалежний науково-методичний центр «Розвиваюче навчання» (Харків-1, вул. Молочна, 38, к. 513), автори Старагіна І. П., Захарова Г. М., Жемчужкіна Г. В., Пінсон К. І., Перепелицина О. А., Сосницька Н. П.)

У липні-серпні 2018 року проведено збір та аналіз інформації про впровадження закладами загальної середньої освіти освітніх програм, що не є типовими.

Про результати роботи поінформовано Міністра освіти і науки України.

VI. Моніторинг якості освітньої діяльності та якості освіти

За ініціативи Національного агентства України з питань державної служби Державною службою якості освіти України *здійснено вивчення стану організації уповноваженими закладами вищої освіти атестації осіб, які претендують на зайняття посади державної служби, щодо вільного володіння державною мовою.*

Упродовж червня-липня 2018 р. вивчення проведено у 31 ЗВО (19 – м. Київ, 4 – м. Дніпро, 4 – м. Харків, 2 – м. Тернопіль, 2 – м. Львів) із 108, які наділені повноваженнями щодо здійснення означеної атестації.

На підставі здійсненого вивчення, Державною службою якості освіти рекомендовано Національному агентству України з питань державної служби:

1. Спільно на початку 2018-2019 н. р. провести методичний семінар за участю голів і секретарів Атестаційних комісій ЗВО України, що проводять атестацію щодо вільного володіння державною мовою, на якому обговорити результати вивчення, здійсненого Службою у 2018 р. і визначити шляхи оптимізації процесу атестації.

2. Запровадити для осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо встановлення рівня вільного володіння державною мовою складання сертифікованого іспиту, який включає розв'язання тестових завдань в уповноважених ЗВО на єдиній електронній платформі Національного агентства України з питань державної служби.

3. Розробити зміни до Порядку, передбачивши:

- наявність у ЗВО власного положення про атестацію;
- вичерпний перелік документів, які повинні подавати учасники атестації під час реєстрації (наприклад, виникає необхідність у довідці з місця роботи чи навчання (пункт 20 Порядку);
- вичерпний перелік документів, які повинні зберігатися в атестаційних матеріалах упродовж 5 років;
- визначення ЗВО відповідальної особи, яка заповнює загальну відомість (голова, секретар чи члени комісії) (пункт 49 Порядку);
- фіксацію особистим підписом учасника атестації перед її початком згідно із загальним списком осіб, які подали заяви щодо проходження атестації;
- відображення у протоколах засідань атестаційної комісії видачу посвідчень у пункті 56 Порядку;
- обов'язковий облік уповноваженими закладами осіб, що проходять атестацію.

4. Розглянути питання про створення методичного посібника з вимогами та рекомендаціями щодо організації та проведення процесу атестації. (Роз'яснити порядок оформлення протоколів засідань і періодичність проведення засідань атестаційної комісії. Унормувати кількість учасників за один день проведення атестаційної сесії. Уніфікувати форму бланку відомості проходження атестації тощо).

5. Налагодити постійний інформаційний супровід для своєчасного повідомлення уповноважених ЗВО про зміни, які приймаються на законодавчому, відомчому рівнях.

6. Розробити вимоги до змістової частини вкладки «Атестація державних службовців» на сайтах уповноважених ЗВО.

7. Створити єдину електронну базу реєстрації виданих посвідчень.

8. Розглянути питання щодо повноважень ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна академія управління персоналом» на право проведення атестації осіб, які претендують на вступ на державну службу, щодо вільного володіння державною мовою.

З метою реалізації Середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 № 275-р, який передбачає в перспективі формування оптимальної мережі закладів освіти в Україні, Державною службою якості освіти України в межах повноважень *здійснено аналіз інформації стосовно діяльності відокремлених структурних підрозділів закладів вищої освіти* (далі – ВСП ЗВО).

У ході аналізу використано офіційну інформацію з Єдиної державної електронної бази з питань освіти (назви ВСП ЗВО, ліцензовані спеціальності, контингент), сайти ЗВО, які мають ЗВО, інформацію 33 закладів вищої освіти, надану Службі за офіційними запитам.

Встановлено, що станом на 01 вересня 2018 р. в Україні мережа відокремлених структурних підрозділів складала 353 одиниці (інститути, філії, факультети, відділення, навчально-консультаційні пункти (НКП), навчально-наукові центри (ННЦ), з них 139 – відокремлені структурні підрозділи державних ЗВО, 214 – приватних ЗВО (при формуванні кількісної статистики враховувались структурні підрозділи закладу вищої освіти, які знаходяться в іншому населеному пункті, аніж місцезнаходження закладу вищої освіти, та не мають статусу «відокремлений»). При цьому не враховувались ВСП ЗВО, які здійснюють підготовку виключно за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст» та мали до входження до структури ЗВО статус окремої юридичної особи.

В середньому на одну область припадає по п'ять ВСП та одному НКП (НКЦ). Найбільше ВСП державних ЗВО розташовано у Львівській (20), Донецькій (13), Черкаській (12), Сумській (10), Дніпропетровській (10).

Враховуючи неповну та в окремих випадках суперечливу інформацію стосовно діяльності ВСП ЗВО, отримано дозвіл Міністра освіти і науки України Л. М. Гриневич на здійснення вивчення діяльності відокремлених структурних підрозділів ЗВО для формування пропозицій стосовно упорядкування мережі закладів вищої освіти України, яке заплановано провести впродовж лютого-березня 2019 р.

VII. Робота із зверненнями громадян та запитамі на публічну інформацію

Державною службою якості освіти України забезпечувався комплекс заходів організаційного та інформаційно-аналітичного характеру з метою виконання Закону України «Про звернення громадян», Указу Президента України від 07.02.2008 № 109/2008 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування». На апаратних нарадах керівництва Служби заслуховується стан виконавської дисципліни, даються відповідні доручення та вказівки виконавцям щодо якісного і своєчасного розгляду звернень. Керівники структурних підрозділів проводять предметний аналіз стану розгляду заяв та скарг громадян. Відпрацьовано порядок реєстрації звернень та контроль за їх виконанням. Розроблено Порядок організації та проведення особистого прийому громадян у Державній службі якості освіти України та Графік особистого прийому громадян у Службі.

З метою забезпечення оперативного реагування на звернення громадян та відповідно до пункту 3 розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.06.2011 № 589-р «Про схвалення Концепції створення Національної системи опрацювання звернень до органів виконавчої влади» за розпорядженням Голови Державної служби якості освіти України працює телефонна «гаряча лінія» Служби.

Протягом 2018 року на телефон «гарячої лінії» Служби звернулось **176** осіб. Серед найпоширеніших питань, з якими звертались громадяни, були питання щодо порушень в організації освітнього процесу, недотримання норм педагогічної етики педагогічними працівниками, неетичного ставлення до учнів, відмови у зарахуванні дітей до закладів дошкільної та загальної середньої освіти, незаконного звільнення педагогічних працівників, неправомірного збору коштів з учасників освітнього процесу.

Усім заявникам надано інформацію стосовно норм законодавства, що регламентує діяльність закладів освіти, необхідні консультаційні послуги та відповідні роз'яснення, а також вжито заходів щодо сприяння у позитивному вирішенні порушених заявниками питань.

Упродовж 2018 року до Служби надійшло **343** звернення громадян, у тому числі: через органи влади – 171 (з них від народних депутатів України – 28, Кабінету Міністрів України – 23, в т.ч. через «урядову гарячу лінію» – 7), від інших органів, установ, організацій – 19, безпосередньо від громадян на адресу Служби – 146 (з них колективних звернень за звітний період надійшло 46).

Звернення, що надійшли до Служби з питань надання освітніх послуг у сфері освіти, розглянуто в повному обсязі, заявникам надано відповіді після всебічного вивчення порушених ними питань. Про результати розгляду звернень громадян з найважливіших питань поінформовано Міністра освіти і науки України та місцеві органи влади.

Більшість звернень громадян стосуються порушень прав учасників освітнього процесу, зокрема, під час відрахувань учнів, студентів із закладів освіти, зарахування дітей до закладів дошкільної освіти, до 1 класів закладів загальної середньої освіти, неправомірних дій керівників закладів освіти, організації освітнього процесу, видачі документів про освіту, правомірності сплати «благодійних внесків», порушень трудового законодавства тощо.

У 2018 році найбільша кількість звернень надійшла із Дніпропетровської, Київської, Львівської, Сумської, Черкаської областей та м. Києва.

Оскільки, відповідно до вимог статті 3 Закону України від 03 листопада 2016 року № 1728-VIII «Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (із змінами, внесеними Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік») перевірки підприємств, установ та організацій органами державного нагляду (контролю) до 31 грудня 2018 року здійснювалися виключно за погодженням Державної регуляторної служби України на підставі обґрунтованих звернень фізичних осіб про порушення суб'єктом господарювання їхніх законних прав, розгляд звернень Службою проводився, як правило, шляхом аналізу матеріалів, наданих навчальними закладами, місцевими органами влади на запит Служби.

Протягом 2018 року до Служби надійшло **52 запити** на публічну інформацію (у 2017 р. – 73). Найбільша кількість запитів надійшла від фізичних осіб – 35 (у 2017 р. – 50).

Усі інформаційні запити своєчасно розглянуто та надано відповідь в установленому порядку відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації».

VIII. Міжнародне співробітництво

Протягом 2018 року Службою приділено значну увагу вивченню кращого міжнародного досвіду щодо формування та розвитку системи забезпечення якості освіти.

У рамках вивчення іноземного досвіду Службою здійснено відрядження та проведено зустрічі, протокольні заходи:

– у січні-лютому 2018 року відбувся візит співробітників Служби до м. Глазго (Королівство Великої Британії та Північної Ірландії) з метою участі в навчальному візиті ТАІЕХ щодо забезпечення кращого доступу до якісної освіти через громадянське суспільство у рамках інструменту технічної допомоги та обміну інформацією Європейської Комісії (ТАІЕХ);

– у березні 2018 року Голова Служби взяв участь у семінарі на тему: «Вплив інспекції на громадську думку» Постійної міжнародної конференції центральних і загальних інспекторатів освіти (The Standing International Conference of Inspectorates, SICI), який проходив у м. Люксембург (Велике Герцогство Люксембург);

– у травні 2018 року відбувся візит співробітників Служби в рамках проекту «Підтримка системи оцінювання якості освіти в Україні» до м. Прага (Чеська Республіка);

– у червні 2018 року відбувся візит співробітників Служби до м. Осло (Королівство Норвегія) з метою підписання меморандуму та обміну досвідом;

– у липні 2018 року відбувся візит співробітників Служби в рамках меморандуму про співпрацю з Національним агентством оцінювання шкіл Литовської Республіки до м. Вільнюс (Литовська Республіка);

– у вересні 2018 року Голова Служби взяв участь у семінарі на тему: «Вплив інспекції щодо поліпшення шкільної освіти, якості викладання та успішності дітей» Постійної міжнародної конференції центральних і загальних інспекторатів освіти (The Standing International Conference of Inspectorates, SICI), який проходив у м. Глазго (Королівство Великої Британії та Північної Ірландії);

– у листопаді 2018 року відбувся візит співробітників Служби в рамках проекту «Підтримка системи оцінювання якості освіти в Україні» до м. Прага (Чеська Республіка).

Служба у жовтні 2018 року подала 12 пропозицій до проекту Плану залучення зовнішньої допомоги Європейської Комісії у рамках ТАІЕХ на 2019 рік, координатором впровадження якого є Національне агентство з питань державної служби України.

У 2018 році Службою у рамках програми ТАІЕХ реалізовано три проекти: реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері освіти за стандартами країн ЄС при децентралізації влади (експертна місія), вивчення досвіду країн Європейського союзу щодо правил, процедур та регламенту інспектування у сфері освіти (навчальний семінар), вивчення кращих практик країн ЄС у формуванні співпраці між організаціями громадянського суспільства з метою забезпечення доступу до якісної освіти та сприяння міжвідомчій співпраці. Найбільш поширені форми діалогу в країнах ЄС (навчальний візит).

ІХ. Забезпечення діяльності Служби

Робота з персоналом та керівними кадрами

Служба здійснювала роботу з реалізації державної політики з питань управління персоналом, добору персоналу, планування та організації заходів щодо підвищення рівня професійної компетентності державних службовців, документального оформлення вступу на державну службу, її проходження та припинення відповідно до вимог Закону України «Про державну службу», Положення про Державну службу якості освіти України. Кадрова робота носить системний характер і спрямована на посилення кадрового потенціалу.

Гранична чисельність державних службовців та працівників Державної служби якості освіти України, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05.04.2014 № 85 складає 126 штатних одиниць. Станом на 20

грудня 2018 року в Державній службі якості освіти України працює 53 особи (чоловіків – 19, жінок – 34), з них державних службовців – 48 осіб, недержавних службовців – 5 осіб. У тому числі: керівництво – 3 особи, керівники структурних підрозділів – 24 особи, головні спеціалісти – 21 особа.

За категоріями посад державні службовці Державної служби якості освіти України розподіляються таким чином: категорія «А» – 3 особи, категорія «Б» – 24 особи, категорія «В» – 21 особа.

Віковий склад державних службовців: до 25 років – 4 особи, від 25 до 35 років – 12 осіб, від 35 до 50 років – 21 особа, від 50 до 60 років – 10 осіб, старші 60 років – 1 особа.

Мають науковий ступінь кандидата наук – 8 осіб, доктора наук – 2 особи, вчене звання доцента – 6 осіб, професора – 2 особи.

Кількість державних службовців, які мають стаж державної служби до 1 року – 7 осіб, від 1 року до 3 років – 6 осіб, від 3 до 5 років – 4 особи, від 5 до 10 років – 9 осіб, від 10 до 17 років – 11 осіб, більше 17 років – 11 осіб.

З метою добору осіб, здатних професійно виконувати посадові обов'язки та просування державних службовців по службі з урахуванням професійної компетентності, у Державній службі якості освіти України проведений конкурс на зайняття 40 вакантних посад державної служби категорій «Б» і «В», в якому взяли участь 79 осіб. За результатами конкурсу визначено 28 переможців. 07 грудня 2018 року оголошений конкурс на зайняття 32 посад державної служби категорій «Б» та «В».

Рішення про призначення на посаду державної служби приймається за результатами спеціальної перевірки відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та за результатами перевірки відповідно до Закону України «Про очищення влади».

У 2018 році призначено за результатами конкурсу 15 осіб, шляхом переведення з іншого державного органу на рівнозначну посаду – 2 особи. Зайняли вищі посади за результатами конкурсу 8 осіб. Прийняті на роботу 5 недержавних службовців.

Звільнено з роботи у 2018 році 2 особи, у тому числі 1 особа – у зв'язку з переходом на іншу роботу, 1 особа – за власним бажанням.

Відповідно до статті 44 Закону України «Про державну службу» та Типового порядку проведення оцінювання результатів службової діяльності державних службовців у Службі проведено оцінювання результатів службової діяльності державних службовців та затверджено його результати

Відповідно до статті 48 Закону України «Про державну службу» у Службі створювалися умови для підвищення рівня професійної компетентності державних службовців шляхом професійного навчання.

У звітному періоді 26 (23%) працівників Державної служби якості освіти України підвищили кваліфікацію за професійними програмами підвищення кваліфікації, програмами тематичних постійно діючих та короткострокових семінарів, тренінгів. За освітньо-професійними програмами підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» навчається один

державний службовець Служби. Забезпечено підвищення рівня професійної компетентності відповідно до визначених потреб і планів-графіків.

Діяльність Громадської ради при Державній службі якості освіти України

Громадська рада при Державній службі якості освіти України утворена у листопаді 2018 року відповідно до пункту 9 Типового положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проведено два засідання Громадської ради при Службі, а також організовано Всеукраїнську акцію «Ідеальна школа очима дітей» - творчих робіт дітей (малюнок чи фотографія) серед закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти.

Для висвітлення діяльності та забезпечення прозорості роботи консультативно-дорадчих органів функціонують рубрики на офіційному веб-сайті Служби: «Зв'язки з громадськістю» – «Громадська рада».

Взаємодія Служби з громадськістю

Протягом 2018 року Служба вживала заходи щодо удосконалення своєї діяльності із взаємодії з громадськістю з питань створення належних умов для розвитку громадянського суспільства, як гарантії демократичного розвитку держави, запровадження громадського контролю за діяльністю влади, посилення впливу зазначених інститутів на прийняття суспільно важливих рішень через проведення регулярних публічних, електронних консультацій із громадськістю і вивчення соціальної думки з важливих питань життя суспільства та держави.

У зазначений період відповідними наказами та іншими розпорядчими документами Служби унормовані питання щодо: забезпечення відкритості та прозорості в роботі Служби; проведення роз'яснювальної роботи серед громадськості щодо цілей, змісту та механізмів реалізації державної політики у сфері освіти, зокрема з питань забезпечення якості освіти, забезпечення якості освітньої діяльності, здійснення державного нагляду (контролю) за закладами освіти щодо дотримання ними законодавства, налагодження партнерських відносин з інститутами громадянського суспільства і залучення громадян до формування та реалізації державної політики.

Разом з тим, з метою забезпечення прозорості та відкритості під час прийняття управлінських рішень у вересні 2018 року зареєстровано доменне ім'я для офіційного веб-сайту Державної служби якості освіти України у реєстрі gov.ua. Також у серпні 2018 року здійснено моніторинг інтернет-провайдерів з надання послуг веб-хостингу для технічного супроводу доменного імені та підписано договір з ТОВ «Інтернет Інвест».

З вересня 2018 року розпочато функціонування офіційного веб-сайту Державної служби якості освіти України.

У жовтні 2018 року створено офіційну сторінку Державної служби якості освіти України в соціальній мережі Фейсбук та Ютуб-канал Служби.

Крім того, Службою протягом 2018 року підготовлено та підписано чотири меморандуми про співпрацю, зокрема, з:

- Національним агентством оцінювання шкіл Литовської Республіки (квітень);
- Європейським центром імені Вергеланда (червень);
- Товариством з обмеженою відповідальністю «Видавнича група «Шкільний світ» (червень);
- Всеукраїнською громадською організацією «Асоціація працівників дошкільної освіти» (липень);
- Громадською організацією «ЕдКемп Україна» (жовтень).

Взаємодія Служби із засобами масової інформації

З ціллю роз'яснення представникам засобів масової інформації, надання їм консультацій щодо напрямів своєї діяльності, Служба постійно розміщує відповідні матеріали, коментарі, інтерв'ю посадових осіб на офіційному веб-сайті та поширює їх через засоби масової інформації. У поточному році Службою своєчасно інформовано представників ЗМІ про важливі події щодо її діяльності, здійснено заходи організаційного сприяння для виконання ними професійних обов'язків.

За результатами проведених заходів у 2018 році опубліковано на офіційному веб-сайті Служби понад 30 пост-релізів та 24 анонсів подій. Крім того, організовано близько 30 публікацій (інтерв'ю, коментарі, статті) у засобах масової інформації, керівництвом взято участь у трьох теле- та радіоефірах. Також проведено понад 25 інших заходів за участю ЗМІ.

Робота щодо запобігання та протидії корупції у Службі

У звітному періоді розроблено, затверджено та погоджено Антикорупційну програму Державної служби якості освіти України на 2018-2019 роки, здійснено заходи щодо усунення оцінених корупційних ризиків.

З метою запобігання та протидії корупції серед службовців Служби забезпечено добір і розстановку кадрів на засадах неупередженого відбору й просування по службі за діловими та професійними якостями. При призначенні на посаду осіб, які не мають переваг перед іншими кандидатами на цю посаду, проведено заходи із запобігання протегуванню з корисних або інших особистих інтересів.

На виконання вимог законів України «Про державну службу», «Про запобігання корупції» державними службовцями здійснено організаційні заходи щодо своєчасного подання декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2017 рік. Протягом 2018 року на апаратних нарадах розглядалися питання стану виконавської дисципліни та

виконання законодавства про державну службу, про запобігання та протидії корупції посадовими особами Служби, здійснення заходів щодо запобігання корупційним правопорушенням, дотримання спеціалістами Служби під час проведення перевірок вимог законів України «Про державну службу», «Про запобігання корупції», інших нормативно-правових актів, які регулюють діяльність у сфері боротьби з корупцією.

Сектором запобігання та протидії корупції проведено навчання для працівників апарату Служби на тему «Обмеження щодо одержання подарунків». З метою запобігання проявам корупції працівникам апарату Служби надавались консультації з питань обмежень, які передбачені антикорупційним законодавством.

Прийнято участь у координаційній нараді щодо результатів роботи уповноважених підрозділів (осіб) з питань запобігання та виявлення корупції за 2018 рік та обговорення проблемних питань, пов'язаних з їх діяльністю, яка проводилась Уповноваженою посадовою особою Секретаріату Кабінету Міністрів України з питань запобігання корупції.

Електронний документообіг

У Державній службі якості освіти України було проведено ряд організаційно-технічних, нормотворчих та навчальних заходів для впровадження системи електронного документообігу (далі – СЕД). Так, зокрема:

- оголошено та проведено відкриті торги на закупівлю СЕД, за результатами якого було визначено переможця та укладено договір з ПАТ «Центр комп'ютерних технологій «ІнфоПлюс» про закупівлю послуг зі створення та впровадження СЕД у Службі (програмне забезпечення АСКОД);

- для працівників Служби організовано та проведено навчальні тренінги щодо роботи у СЕД;

- на основі Типової інструкції з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну та Типової інструкції з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 55, розроблено та затверджено Інструкцію з діловодства у Державній службі якості освіти України (наказ Служби від 10.09.2018 № 01-11/17), яка регламентує питання організації діловодства в електронній та паперовій формах;

- забезпечено отримання Службою і надсилання органам державної влади документів за допомогою системи електронної взаємодії органів виконавчої влади (далі – СЕВ ОБВ) через веб-інтерфейс (подано відповідні документи адміністратору системи електронної взаємодії органів виконавчої влади державному підприємству «Державний центр інформаційних ресурсів України», отримано ЕЦП, підготовлено розпорядчі документи);

- розпочата робота стосовно інтеграції СЕД із СЕВ ОБВ (подано відповідні документи адміністратору системи електронної взаємодії органів виконавчої влади державному підприємству «Державний центр інформаційних ресурсів України»).

Фінансово-господарська діяльність

Фінансування діяльності Державної служби якості освіти України у 2018 році здійснювалося із загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою 2203010 «Керівництво та управління у сфері забезпечення якості освіти» в межах асигнувань, затверджених Законом України «Про Державний бюджет України» на 2018 рік.

У 2018 році відповідно до одержаних асигнувань Службою були проведені видатки в загальній сумі 17 365,7 тис. грн., що на 121,1 % більше ніж у 2017 році.

Структура витрат Державної служби якості освіти України у 2017 - 2018 роках наведена в таблиці 1.

Таблиця 1

Структура витрат Державної служби якості освіти України у 2017 - 2018 рр.

(тис. грн.)

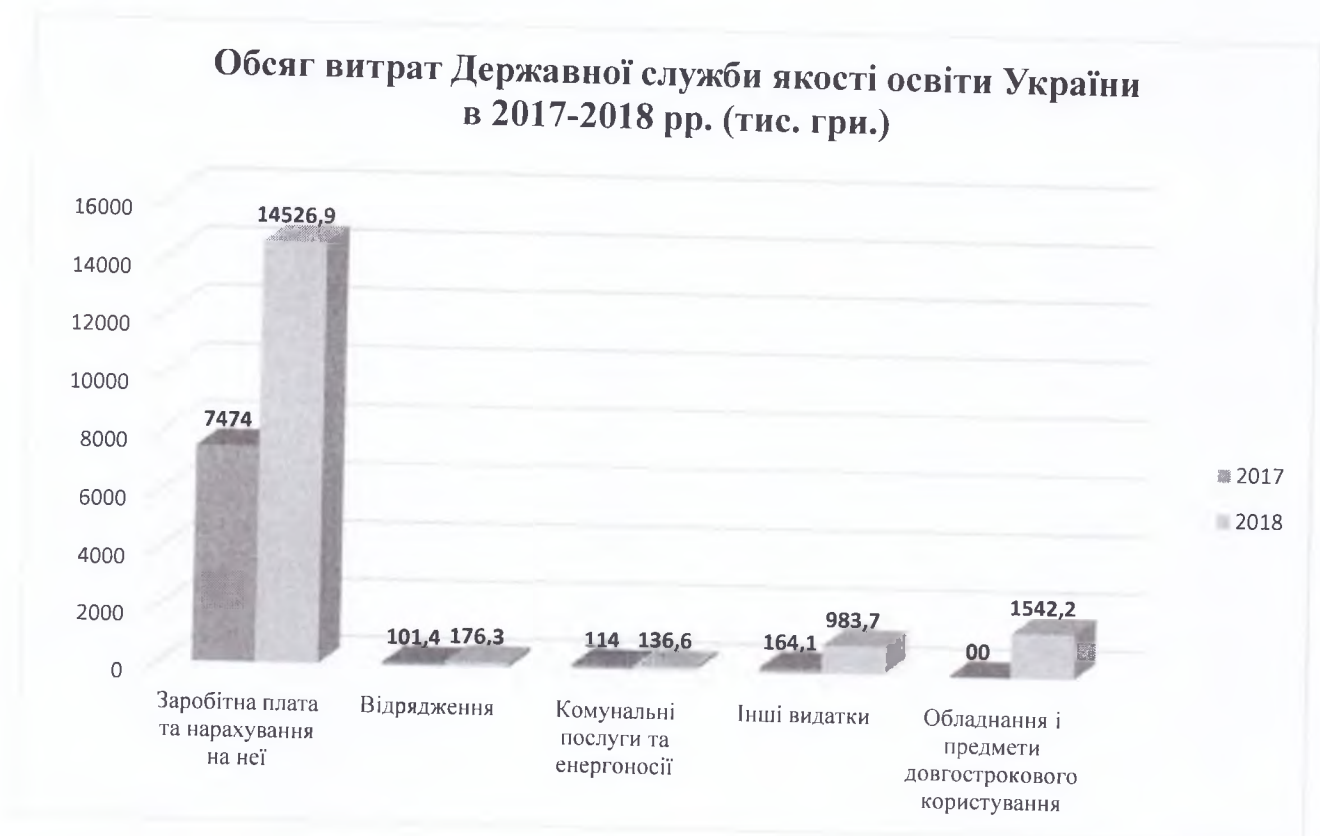
Напрямок витрат	Роки	
	2017	2018
1	2	3
Заробітна плата та нарахування на оплату праці	7 474,0	14 526,9
Оплата витрат на відрядження	101,4	176,3
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	114,0	136,6
Інші видатки для забезпечення діяльності та функціонування ДІНЗ України	164,1	983,7
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування		1 542,2
РАЗОМ	7 853,5	17 365,7

У 2018 році порівняно з 2017 на 49% збільшилися видатки на виплату заробітної плати та нарахування на оплату праці.

Видатки на відрядження у звітному році склали 176,3 тис. грн., що на 42% більші ніж у попередньому. Протягом 2018 року було здійснено оплату 62 службових відряджень з середньою тривалістю одного відрядження 7 днів. Витрати на одне відрядження в середньому склали 5348,18 грн.

Протягом 2018 року Державною службою якості освіти України через систему PROZORRO були здійснені державні закупівлі: 40 комплектів персональних комп'ютерів, 10 ноутбуків, Сервер та систему електронного документообігу «ASKOD». Для забезпечення працівників Служби сучасною периферійною технікою придбано 10 багатофункціональних пристроїв та один кольоровий принтер.

Динаміка обсягу витрат Державної служби якості освіти України у 2017-2018 рр. відображена на графіку 1.

Бюджетні асигнування, передбачені кошторисом та планом асигнувань на 2018 рік, профінансовані в повному обсязі.

Кредиторська та дебіторська заборгованість в Державній службі якості освіти України станом на 01 січня 2019 року відсутня.

Голова Державної служби
якості освіти України

Руслан ГУРАК